Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Juha Sakari Niemelä	Telia Tunnistus	18.02.2026 08:59:42 UTC+02:00

18.2.2026

MH 5576/2025

Maa- ja Metsätalousvaliokunta

mmv@eduskunta.fi

Lausunto, Valtioneuvoston selonteko kansallisesta energia- ja ilmastostrategiasta

Maa- ja metsätalousvaliokunta pyytää Metsähallitukselta kirjallista asiantuntijalausuntoa Kansallisen energia- ja ilmastostrategian Valtioneuvoston selonteolle. Metsähallitus on tutustunut selontekoon, ja lausuu asiasta seuraavaa:

Metsähallitus pitää Valtioneuvoston selonteon linjauksia uusiutuvan energian edistämisestä pääosin perusteltuina ja kannatettavina. Uusiutuvan energian tuotannon merkittävä lisääminen on välttämätöntä Suomen hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi, energiaturvallisuuden vahvistamiseksi sekä teollisten investointien mahdollistamiseksi. Selonteossa tunnistetaan oikein sähköistymisen kiihtyminen ja puhtaan, kotimaisen sähkön keskeinen rooli Suomen kilpailukyvylle.

Samalla Metsähallitus katsoo, että uusiutuvan energian hankkeiden toteutusedellytyksiä voidaan edelleen parantaa maankäytön ja sääntelyn osalta kustannustehokkaasti ja hallitusti. Tuuli- ja aurinkovoiman sijoittamista ei tule tarpeettomasti vaikeuttaa, jotta uusiutuvan energiantuotannon tavoitteet voidaan saavuttaa ja Suomeen saadaan uusia investointeja.

Tuulivoiman vähimmäisetäisyys asutukseen

Valtioneuvoston selonteossa viitataan tuulivoiman osalta sekä Hallituksen puoliväliriihen energia-alan kasvutoimikirjauksiin, että valmistelussa olevaan alueidenkäyttölakiin. Energia- ja ilmastostrategian ei tulisi olla ristiriidassa valmisteilla olevan alueidenkäyttölain kanssa.

Metsähallitus on Ympäristöministeriön alueidenkäyttölain luonnosta (Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölaiksi) koskevassa lausunnossaan tuonut esille lakiuudistuksen vaikutuksia tuuli- ja aurinkovoimakehitykseen. Energia- ja ilmastostrategialuonnoksessa, sekä Hallituksen puoliväliriihen energia-alan kasvutoimikirjauksissa mainittu tuulivoimalan korkeuteen sidottu etäisyyssääntely tulisi rajoittamaan Suomen tuulivoimarakentamista merkittävästi. Metsähallitus pitää nykyistä tapauskohtaista arviointia hyvänä toimintatapana, eikä siis kannata tuulivoimaloiden korkeuteen sidotun etäisyysvaatimuksen lisäämistä alueidenkäyttölakiin.

Metsähallitus
PL 80 (Opastinsilta 12 C)
FI-00521 HELSINKI, Suomi Finland
Tel. 0206 39 4000
kirjaamo@metsa.fi
www.metsa.fi
Y-tunnus / Business ID: 0116726-7

Tuulivoimaloiden korkeuteen sidottu etäisyysvaatimus hankaloittaa hankkeiden suunnittelun ennakoitavuutta sekä viranomaisten että hankekehittäjien näkökulmasta. Korkeuteen sidottu sääntö johtaa vaihteleviin ja vaikeasti ennakoitaviin maankäyttövaikutuksiin, mikä lisää hankkeiden riskiä ja kustannuksia. Kahdeksankertainen korkeussääntö kasvattaa suoja-alueita merkittävästi erityisesti uusien, korkeampien voimaloiden osalta. Tämä voi käytännössä estää tuulivoiman sijoittumisen laajoilla alueilla ilman, että saavutetaan vastaavaa lisähyötyä melu- tai välkehaittojen hallinnassa. Tuulivoimahankkeissa melu-, välke- ja maisemavaikutukset arvioidaan tapauskohtaisesti ympäristövaikutusten arvioinnissa ja kaavoituksessa. Tapauskohtainen vaikutusten arviointi turvaa riittävän suojan asutukselle ja mahdollistaa alueiden tarkoituksenmukaisen käytön. Liian tiukat etäisyysvaatimukset tulevat hidastamaan kotimaisen tuulivoiman lisärakentamista, mikä voi heikentää Suomen mahdollisuuksia vastata kasvavaan sähkön kysyntään sekä puhtaan teollisuuden investointitarpeisiin.

Mikäli energia- ja ilmastostrategiassa tullaan pitäytymään kiinteässä etäisyyssääntelyssä, Metsähallituksen näkemyksen mukaan käsittelyssä olevan uuden alueidenkäyttölain mukainen 1,25 km etäisyys tuulivoimaloista asutukseen on perustellumpi ja tuulivoimakehityksen kannalta puollettavampi vaihtoehto tuulivoimaloiden korkeuteen sidotun etäisyysvaatimuksen sijaan.

Metsähallitus katsoo, että Valtioneuvoston selonteossa esitetty tavoite edistää tuulivoimaa Itä-Suomessa keskittymällä hankkeisiin, joille Puolustusvoimat on jo antanut myönteisen lausunnon, on liian rajoittava. Metsähallitus pitää tärkeänä aluevalvonnan ja tuulivoimarakentamisen yhteensovittamista itäisessä Suomessa. Perusteluja itäisen Suomen tuulivoimarakentamisen mahdollistamiselle on monia. Se hajauttaisi Suomen energiajärjestelmää ja tasaisi tuulivoimatuotannon vaihteluita. Vaikutukset Itä-Suomen elinvoimaisuuteen olisivat merkittävät. Metsähallitus toivookin, että tuulivoimarakentamisen mahdollistamista Itä-Suomeen selvitettäisiin aktiivisesti, esimerkiksi kompensaatioalueiden kautta.

Merituulivoima

On tärkeää, että merituulivoiman toimintaedellytyksiä kehitetään. Metsähallitus kannattaa kantaverkon ulottamista merelle, jotta merituulivoima olisi tasapuolisessa asemassa verrattuna muihin energiatuotantomuotoihin kuten maatuulivoimaan ja ydinvoimaan. Verrattuna muihin maihin, merelle rakennettavat liityntäpisteet ovat pääsääntöisesti valtion kustantamia. Metsähallitus pitää tärkeänä merituulivoiman kannattavuutta lisäävien toimenpiteiden, kuten merituulivoimaloiden kiinteistöverotuksen muuttamista niin, että se olisi neutraalia maatuulivoimaloiden kanssa.

Valtioneuvoston selontekoon on kirjattu, että valtio mahdollistaa 12 gigawatin merituulivoimakapasiteetin rakentamisen vuoteen 2040 mennessä ja 20 gigawatin merituulivoimakapasiteetin rakentamisen vuoteen 2050 mennessä tarjoamalla

riittävän määrän merituulivoima-alueita pääasiassa kilpailutusten kautta hankekehittäjien käyttöön sekä tavoitteet mahdollistavalla lainsäädännöllä. Metsähallitus pitää tavoitetta hyvänä ja realistisena. Metsähallitus haluaa myös tässä yhteydessä tuoda esille, että teknistaloudelliselta kannalta katsottuna aluevesillä olevat hankkeet olisivat kannattavia rakentaa ensin, koska aluevesillä kustannukset ovat matalampia ja rakennettavuus on parempi. Tässäkin on tärkeää huomioida Suomen kokonaisedun varmistaminen.

Aurinkovoiman kaavaraja alueidenkäyttölaissa

Metsähallituksen näkemyksen mukaan uuden alueidenkäyttölain mukainen aurinkovoiman 50 hehtaarin kaavaraja on hyvin alhainen. Kaavaraja olisi hyvä korottaa esimerkiksi 200 hehtaariin. Metsähallituksen näkemyksen mukaan yli 50 ha aurinkovoimahankkeiden kaavoitusvaatimus lisää sekä hankekehittäjien, että kuntien taakkaa tarpeettomasti, ja tulee rajoittamaan aurinkovoimakehitystä huomattavasti.

Markkinaehtoiset aurinkovoimahankkeet ovat Suomessa pääosin kannattavia vain suuressa mittakaavassa, tai esimeriksi osana tuulivoimahanketta. Uuden alueidenkäyttölain mukainen 50 hehtaarin raja ei vastaa aurinkovoiman markkinakehitystä ja johtaa tarpeettoman raskaaseen kaavamenettelyyn monissa hankkeissa. Rajan korottaminen 200 hehtaariin sujuvoittaisi luvitusta ilman, että vaikutusten arviointi vaarantuu. Merkittävät vaikutukset voidaan edelleen tunnistaa tapauskohtaisesti YVA-menettelyssä ja muussa lupaharkinnassa.

Suomen sähköistyminen, vetytalous sekä teollisuuden investoinnit lisäävät nopeasti puhtaan sähkön kysyntää. Suurempien aurinkovoimahankkeiden mahdollistaminen kustannustehokkaasti tukee selonteon tavoitetta lisätä kotimaista, edullista sähköntuotantoa. Monet aurinkovoimahankkeet sijoittuvat jo ihmisen muokkaamille alueille (esim. turvetuotantoalueet, pellot). Yleinen 50 hehtaarin raja ei riittävästi huomioi alueiden erilaisia vaikutusprofiileja.

Kilpailu puhtaan energian investoinneista on kansainvälisesti kovaa. Sujuvampi sääntely-ympäristö parantaa Suomen houkuttelevuutta ilman, että ympäristönsuojelun tasosta tai vaikutusten arvioinnista tingitään. Mikäli uuden alueidenkäyttölain mukainen 50 hehtaarin kaavoitusraja otettaisiin käytäntöön, voi tämä tarpeettomasti vähentää uusien aurinkovoimahankkeiden edellytyksiä, ja täten estää voimaloiden rakentumisen.

Vety ja sähköpolttoaineet

Metsähallitus pitää tärkeänä, että energia- ja ilmastostrategian tavoitteena on luoda valtakunnallisesti kattava vetymarkkina ja vetyinfrastruktuuri.

Metsähallituksen näkemyksen mukaan vetystrategian painotukset ovat hyvin linjassa uusiutuvan energian kasvun kanssa. Vedyn tuotanto perustuu uusiutuvaan sähköön, joten sähkön saatavuus ja siirtoyhteydet ovat kriittisiä. Vedyn siirtoverkon

kehittäminen ja kansallisen vetyinfrastruktuurin rakentaminen tulee toteuttaa määrätietoisesti.

Metsähallitus pitää tärkeänä, että energia- ja ilmastostrategia edistää vedyn siirtoverkoston investointeja ja lainsäädäntöä vetymarkkinoiden syntymiseksi.

Juha S. Niemelä

Pääjohtaja

Metsähallitus
PL 80 (Opastinsilta 12 C)
FI-00521 HELSINKI, Suomi Finland
Tel. 0206 39 4000
kirjaamo@metsa.fi
www.metsa.fi
Y-tunnus / Business ID: 0116726-7